

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurenčijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

M I Š L J E N J E

po zahtjevu Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo
ožujak, 2022. godine

Broj: 01-26-7-4-4/22

Sarajevo, 14.03.2022. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25.stavak (1) točka f) Zakona o konkurenčiji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05 , 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Zmaja od Bosne 47b, 71000 Sarajevo na 101. (stotinuprvoj) sjednici održanoj dana 14.03.2022. godine donijelo je

M I Š L J E N J E

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Zmaja od Bosne 47b, 71000 Sarajevo (u dalnjem tekstu: Agencija) je podnijela Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) Zahtjev za dostavljanje mišljenja broj: 04-2-698/22 od 03.03.2022. godine (u dalnjem tekstu: Zahtjev) zaprimljen dana 04.03.2022. godine pod brojem: 01-26-7-4-1/22, u pogledu obveze prijave namjere koncentracije koja se odnosi na kupoprodaju dionica „Sberbank BH“ d.d. Sarajevo (u dalnjem tekstu: „Sberbank BH“ ili Banka), sukladno sa člankom 12. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenčiji („Službene novine BiH“, br. 485/05, 76/07 i 80/09).

U Zahtjevu se u bitnom navodi sljedeće:

- Da Agencija obavlja svoje nadležnosti sukladno sa Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/17) (u dalnjem tekstu: Zakon o Agenciji za bankarstvo), kao supervizor subjekata bankarskog sustava, te je osnovni cilj definiran navedenim Zakonom očuvanje i jačanje stabilnosti bankarskog sustava i zaštita deponenata, te unapređenje njegovog sigurnog i kvalitetnog i zakonitog poslovanja,
- Da Agencija vrši superviziju rada i zakonitosti poslovanja subjekata bankarskog sustava, nalaže i poduzima mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti suladno propisima kojima se uređuju finansijske organizacije koje posluju pod nadzorom Agencije,
- Da je Agencija u okviru svojih nadležnosti u periodu od početka nastanka okolnosti vezanih za dešavanja u Ukrajini, intenzivirala aktivnosti nadzora ključnih parametara poslovanja „Sberbank BH“ d.d. Sarajevo (u dalnjem tekstu: Banka),
- Da je kao reakcija na nastale događaje nakon objave sankcija, koje se odnose na kapital i banke povezane sa Ruskom Federacijom, Agencija poduzela ključne aktivnosti u okviru svojih ovlasti definiranih Zakonom o Agenciji za bankarstvo i Zakonom o bankama („Službene novine Federacije BiH“, broj 27/17), te je radi očuvanja stabilnosti Banke i bankarskog sistema Federacije Bosne i Hercegovine, zaštite deponenata i povjerilaca Banke, te očuvanja sigurnosti, stabilnog i zakonitog poslovanja Banke donijela supervizorske mjere,
- Da je rješenjem broj: 03-1-1-614/22 od 27.02.2022. godine Agencija preuzeila kontrolu nad poslovanjem Banke, uz imenovanje eksternog upravnika, kao kolektivnog organa koji je ovlašten i odgovoran za zaštitu imovine Banke i donošenje odluke o nastavku poslovanja Banke,
- Da je dana 01.03.2022. godine Agencija donijela Rješenje broj: 04-2-2-653/22 o pokretanju postupka restrukturiranja nad Bankom,
- Da je uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinačnog slučaja, te činjenicu da je restrukturiranje Banke u javnom interesu poduzeta mjera pokretanja postupka restrukturiranja nad Bankom u skladu sa odredbama čl. 188., 189. i 190. st. (1) i (2) Zakona o bankama,
- Da je u konkretnom slučaju restrukturiranje Banke izvršeno primjenom instrumenta restrukturiranja – prodaja poslovanja banke, odnosno prodaja dionica sukladno odredbama članaka 197. stavak (1) točka

- a) i 198. Zakona o bankama, koji je predviđen i važećim planom restrukturiranja kao alternativni instrument restrukturiranja,
- Da usvojeni model osigurava potpunu sigurnost i kontinuitet poslovanja Banke kroz prijenos vlasništva i osiguravanje neophodnih modela jačanja Banke,
- Da je cijeneći mogućnosti date Zakonom o bankama, usvojen plan na temelju ponude dostavljene od strane društva „ASA FINANCE“ d.d. Sarajevo dana 01.03.2022. godine na osnovu čega će kao instrument restrukturiranja biti izvršena prodaja poslovanja Banke, odnosno prodaja dionica.

Imajući u vidu da se radi o posebnom postupku prodaje Banke, a koji postupak je predviđen *lex specialis* propisima (Zakon o bankama), te imajući u vidu da je postupak restrukturiranja nad Bankom otvoren po hitnom postupku, Agencija traži mišljenje da li se i u ovom konkretnom slučaju (sticanje društva kupovinom većine dionica) provodi postupak ocjene dopuštenosti koncentracije pred Konkurencijskim vijećem sukladno sa čl. 12. i 16. Zakona o konkurenциji ili je zbog specifičnosti sticanja dionica u okviru posebnog postupka dovoljno da se Konkurencijsko vijeće obavijesti o navedenom.

Postupajući po podnesenom Zahtjevu, analizom dostavljenih podataka iz Zahtjeva i dopune Zahtjeva, a na osnovu Zakona, Konkurencijsko vijeće dalje sljedeće mišljenje.

Zakon u članku 12. propisuje koja postupanja na tržištu od strane gospodarskih subjekata predstavljaju koncentraciju.

Koncentracijom, u smislu članka 12. stavak (1) Zakona, smatra se:

- a) spajanje ili pripajanje neovisnih gospodarskih subjekata ili dijelova gospodarskih subjekata;
- b) stjecanje kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim, odnosno nad više drugih gospodarskih subjekata ili dijelom drugog gospodarskog subjekta, odnosno dijelovima drugih gospodarskih subjekata, i to:
 - 1) stjecanjem kupovinom većine dionica ili udjela osnovnog kapitala; ili
 - 2) stjecanjem većine prava glasa; ili
 - 3) na drugi način, sukladno odredbama zakona koji reguliraju osnivanje gospodarskih subjekata i njihovo upravljanje;
- c) zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluju kao neovisan gospodarski subjekt.

U smislu članka 12. stavak (2) Zakona, stjecanje kontrole se ostvaruje putem prava, zaključivanjem sporazuma ili drugim sredstvima kojima jedan ili više gospodarskih subjekata, bilo posebno, bilo zajednički, uzimajući u obzir sve pravne i činjenične okolnosti, stječu mogućnost ostvarivanja dominantnog utjecaja nad jednim ili više gospodarskih subjekata.

Sukladno sa člankom 12. stavak (3) točka a) Zakona o konkurenциji, koncentracijom u smislu stavka (1) ovog članka, ne smatra se kada bankarske i druge finansijske institucije ili osiguravajuća društva, u svom redovnom poslovanju, privremeno steknu dionice ili udjele sa namjerom njihove daljnje prodaje i stave ih na prodaju najkasnije u roku od 12 mjeseci, i ako u navedenom roku vlasništvo na te udjele nije upotrijebljeno na način da to utiče na konkretno ponašanje tog pravnog subjekta, odnosno da ne poduzima mjere kojima se narušava, ograničava ili sprječava tržišna konkurenca.

U okviru svojih nadležnosti utvrđenih zakonom, Agencija je rješenjem broj: 03-1-1-614/22 od 27.02.2022. godine, preuzeila kontrolu nad poslovanjem Banke, uz imenovanje eksternog upravnika, kao kolektivnog organa koji je ovlašten i odgovoran za zaštitu imovine Banke i donošenje odluka o nastavku poslovanja Banke.

Razlozi za pokretanje posutpka restrukturiranja utvrđeni su Zaključkom Agencije broj: 03-1-1-652/22 od 01.03.202. godine, te je kao datum početka procesa restrukturiranja utvrđen 01.03.2022. godine od 19,00 sati.

Agencija je sukladno sa člankom 189. Zakona o bankama prije pokretanja postupka restrukturiranja obezbijedila provjeru imovine i obveza Banke, te namjerava restrukturiranje Banke izvršiti primjenom instrumenata restrukturiranja prodaje poslovanja banke, odnosno prodaje dionica, koji je predviđen i važećim planom restrukturiranja kao alternativni instrument restrukturiranja.

Ovo rješenje je dostavljeno bez odlaganja Banci, Agenciji za bankarstvo Republike Srpske, Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine, Single resolution Board Brussel, Federalnom ministarstvu financija i nadležnom registarskom sudu, i objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“, u tri dnevna lista u Bosni i Hercegovini, te na internet stranici Agencije.

Agencija je putem Ureda za informiranje dana 01.03.2022. godine na svojoj internet stranici objavila Obavijest o pokretanju postupka restrukturiranja nad „Sberbank BH“ d.d. Sarajevo i privremenoj obustavi izvršenja obveza plaćanja u kojoj se između ostalog navodi da je 01.03.2022. godine finaliziran model za trajno rješavanje pitanja nastavka redovitog poslovanja „Sberbank BH“ d.d. Sarajevo kroz prijenos vlasništva sa Sberbank Europe AG na domaće društvo „ASA Finance“ d.d. Sarajevo.

Odlukama i mjerama Agencije, kao i spremnošću „ASA Finance“ d.d. Sarajevo otklonjeni su svi raniji rizici povezani sa prethodnim vlasnikom „Sberbank BH“, očuvana je stabilnost Banke, te zaštita klijenata i deponenata.

Imajući u vidu odredbe Zakona bankama kojima je reguliran postupak restrukturiranja, činjenicu da su aktivnosti izvršene u okviru redovnog poslovanja Agencije u cilju očuvanja stabilnosti Banke, te zaštite klijenata i deponenata Banke u Bosni i Hercegovini, preuzimanje nadzora nad bankom od strane Agencije za bankarstvo se ne može smatrati koncentracijom u smislu članka 12. stavak (1) Zakona, te isto ne podliježe prijavi koncentracije sukladno odredbama članka 12. stavak (3) Zakona o konkurenciji.

Što se tiče prijave namjere koncentracije kojom gospodarski subjekt „ASA FINANCE“ d.d. Sarajevo stiče 100% dionica gospodarskog subjekta „Sberbank“ ista je zaprimljena u Konkurenčko vijeće dana 07.03.2022. godine i biti će predmet posebnog postupka pred Konkurenčkim vijećem sukladno odredbama Zakona o konkurenciji.

Predsjednik

dr. sc. Amir Karalić